MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 30.10.2026
Sayı : 1046

... 52303

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 20/10/2026

Naci Şanlıtürk
Ordu Milletvekili

Ordu ilimizin Altınordu ilçesinde bulunan, yaklaşık 2.300 yıllık geçmişe sahip Kurul Kalesi ve çevresindeki arkeolojik alanda yürütülen kazı çalışmaları, Karadeniz Bölgesi'nin tarihî ve kültürel mirasının ortaya çıkarılması açısından büyük önem taşımaktadır. Pontus Kralı VI. Mithridates dönemine tarihlenen kalıntıların bulunduğu bölgede devam eden kazılarda, kaya basamakları, yaşam alanları ve çeşitli arkeolojik eserler gün yüzüne çıkarılmaktadır.

Ancak Kurul Kayalıkları'nın ana kaya kütlesinde, Melet Irmağı kıyısında bulunan ve 2012 yılında alınan bir mahkeme kararına dayandırılarak doğal sit ve arkeolojik sit alanı sınırlarının daraltılması sonucunda ruhsatlandırıldığı belirtilen taş ocağında gerçekleştirilen patlatmalı faaliyetlerin tarihî alana zarar verdiği yönünde ciddi endişeler bulunmaktadır.

Söz konusu taş ocağındaki faaliyetler nedeniyle geçmişte bölgede bulunan kaya mezarlarının tahrip edildiği yönündeki iddialar basına da yansımıştır. Öte yandan arkeolojik kazılarda bugüne kadar yaklaşık 350-400 kaya basamağının ortaya çıkarıldığı, kazıların kaya kütlesinin derinliklerine doğru devam ettiği ifade edilmektedir.

Taş ocağında gerçekleştirilen dinamitli patlatmaların oluşturduğu titreşim ve sarsıntıların, jeolojik yapısı ve dayanıklılığı bakımından incelenmesi gereken ana kaya kütlesi ile bu kütle içerisinde bulunan arkeolojik kalıntılar üzerinde olumsuz etkilere yol açabileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca taş ocağı faaliyetlerinin tarihî alanın doğal peyzajını ve görsel bütünlüğünü bozduğu yönünde şikâyetler bulunmaktadır.

52303

Bu kapsamda Kurul Kalesi ve çevresindeki arkeolojik mirasın korunması, taş ocağı faaliyetlerinin tarihî yapılar üzerindeki etkilerinin belirlenmesi ve tahrip edilen alanların rehabilitasyonuna yönelik tedbirlerin açıklığa kavuşturulması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kurul Kalesi ve çevresindeki arkeolojik alanın yakınında faaliyet gösteren taş ocağında gerçekleştirilen dinamitli patlatmaların tarihî kalıntılar ve ana kaya kütlesi üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir bilimsel veya teknik inceleme yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
2. Taş ocağındaki patlatmaların oluşturduğu titreşimlerin, kazılarda ortaya çıkarılan kaya basamaklarına, kaya mezarlarına ve diğer arkeolojik yapılara zarar verip vermediğinin belirlenmesi amacıyla sismik ölçüm, jeolojik etüt veya yapısal dayanıklılık analizi gerçekleştirilmiş midir? Gerçekleştirilmişse bu incelemelerde hangi bulgular elde edilmiştir?
3. Kurul Kayalıkları çevresindeki doğal sit ve arkeolojik sit alanı sınırlarının 2012 yılında daraltılmasına ilişkin süreçte Bakanlığınızın veya ilgili koruma kurullarının görüşü alınmış mıdır? Sınır değişikliğine hangi bilimsel ve teknik gerekçelerle karar verilmiştir? Arkeolojik kazılarda ortaya çıkarılan yeni bulgular dikkate alınarak sit alanı sınırlarının yeniden değerlendirilmesi ve önceki sınırlarına genişletilmesi yönünde herhangi bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?
4. Kurul Kayalıkları çevresinde faaliyet gösteren taş ocağının arkeolojik alanın doğal peyzajına, görsel bütünlüğüne ve kültürel miras değerine etkileri Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir? Bu etkilerin giderilmesi amacıyla taş ocağı faaliyetlerinin sınırlandırılması veya durdurulması yönünde ilgili kurumlar nezdinde herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur?
5. Taş ocağı faaliyetleri nedeniyle bölgede bulunan kaya mezarlarının ve diğer tarihî kalıntıların zarar gördüğü yönündeki iddialara ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya hasar tespit çalışması gerçekleştirilmiş midir? Gerçekleştirilmişse tespit edilen zararlar nelerdir ve sorumlular hakkında hangi işlemler yapılmıştır?
6. Taş ocağı faaliyetleri nedeniyle tahrip edildiği belirtilen alanların rehabilitasyonu, doğal peyzajın yeniden düzenlenmesi ve arkeolojik mirasın korunması amacıyla ilgili işletmeye herhangi bir yükümlülük getirilmiş midir? Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıyla koordineli olarak bir rehabilitasyon ve restorasyon çalışması yürütülmesi planlanmakta mıdır?
7. Kurul Kalesi'nde devam eden arkeolojik kazıların güvenliğinin sağlanması ve ortaya çıkarılan tarihî eserlerin korunması amacıyla taş ocağındaki patlatmalı faaliyetlerin durdurulması, arkeolojik alan çevresinde koruma mesafesi belirlenmesi veya ilave koruma tedbirleri alınması yönünde Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?